

Szczegółowy tryb postępowania w sprawie nadania stopnia doktora przez Radę Naukową Instytutu Archeologii i Etnologii PAN z dnia 13 czerwca 2019 r. ze zmianami z dnia 17 grudnia 2020, 25 lutego 2021 oraz 20 kwietnia 2023 r.

Postanowienia ogólne

1. Postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora w Instytucie Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk prowadzi się w szczególności na podstawie następujących przepisów:
 - a) ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 poz. 1668), zwanej dalej „Ustawą”;
 - b) ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 poz. 1669);
 - c) rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. 2018 poz. 2218);
 - d) niniejszego dokumentu;
 - e) regulaminu Szkoły Doktorskiej Anthropos Instytutów Polskiej Akademii Nauk;
 - f) odpowiednio stosowanych przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2022 poz. 2000), zwanego dalej „Kodeksem postępowania administracyjnego”.
2. Dotyczy ono osób przygotowujących rozprawy doktorskie w trybie:
 - a) kształcenia doktorantów
 - b) eksternistycznym

Rozdział I

Wyznaczanie i zmiana promotora/promotorów oraz promotora pomocniczego

1. Wyznaczanie i zmiana promotora/promotorów oraz promotora pomocniczego dla osób przygotowujących rozprawy w trybie kształcenia doktorantów odbywa się zgodnie z par. 13 Regulaminu Szkoły Doktorskiej Anthropos Instytutów PAN.
2. Osoba ubiegająca się o stopień doktora w trybie eksternistycznym przed wszczęciem postępowania składa wniosek do Przewodniczącego Rady Naukowej o wyznaczenie promotora/promotorów, a także promotora pomocniczego, jeśli dotyczy.
3. Pracownik naukowy wskazany we wniosku, o którym mowa w pkt. 2 na wniosek Przewodniczącego Rady Naukowej składa deklarację gotowości podjęcia się obowiązku promotora oraz przedstawia opinię o osobie ubiegającej się o stopień doktora i charakterystykę projektu planowanej rozprawy.
4. Jeżeli pracownik naukowy proponowany na promotora lub promotora pomocniczego, wskazany we wniosku, o którym mowa w pkt 2, nie uzyska poparcia Rady Naukowej, wzywa się osobę, o której mowa w pkt 2. o wskazanie innego pracownika naukowego w terminie nie dłuższym niż 14 dni. W przypadku braku wskazania, o którym mowa w zdaniach poprzednich, wniosek pozostawia się bez rozpoznania, o czym informuje się osobę ubiegającą się o stopień doktora.
5. Wyznaczenie dwóch promotorów przez Radę Naukową może mieć miejsc w przypadku, gdy problematyka rozprawy ma charakter interdyscyplinarny.
6. Promotorzy, w ciągu 14 dni od daty powołania, składają do Sekretariatu RN oświadczenie o spełnianiu przesłanek do pełnienia funkcji promotora, wynikających z Ustawy.

Rozdział II

Wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora

1. Postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora wszczyna się na wniosek osoby spełniającej wymagania określone w art. 186 ust. 1 pkt 1-3 albo ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 (Dz. U. poz. 1668). Do wniosku dołącza się rozprawę doktorską wraz z pozytywną opinią promotora lub promotorów oraz inne dokumenty wymienione w rozdziale VI niniejszego Regulaminu.
2. Kompletność i poprawność dokumentacji określonej w Rozdziale VI koniecznej do wszczęcia procedury nadania stopnia doktora weryfikuje, w przypadku słuchacza Szkoły Doktorskiej - Koordynator Szkoły Doktorskiej, a w przypadku osoby ubiegającej się o stopień doktora w trybie eksternistycznym Sekretariat Rady Naukowej. Zgodnie z art. 187 ust. 1-2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 (Dz. U. poz. 1668) rozprawa doktorska prezentuje ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w dyscyplinie albo dyscyplinach oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej lub artystycznej, a jej przedmiotem jest oryginalne rozwiązanie problemu naukowego.
3. Rada Naukowa w drodze uchwały wraz z uzasadnieniem, będącej postanowieniem administracyjnym, odmawia wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora, jeżeli osoba, która złożyła wniosek o wszczęcie tego postępowania, nie spełnia wymagań określonych w art. 186 ust. 1 pkt 1–3 albo ust. 2 albo wymagania, o którym mowa w art. 189 ust. 1 zdanie drugie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 (Dz. U. poz. 1668). Na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania przysługuje zażalenie do Rady Doskonałości Naukowej.
4. Rada Naukowa powołuje Komisję, która sprawuje czynności w procedurze nadania stopnia doktora (dalej jako Komisja doktorska).
 - a) W skład Komisji doktorskiej wchodzi przewodniczący oraz czterech członkowie powoływani spośród członków Rady Naukowej posiadających tytuł profesora lub stopień doktora habilitowanego w zakresie podstawowej albo pokrewnej dyscypliny naukowej albo spośród osób, które są pracownikami zagranicznej uczelni lub instytucji naukowej i posiadają co najmniej stopień doktora, jeśli Rada Naukowa uzna, że posiadają znaczące osiągnięcia w zakresie zagadnień naukowych, których dotyczy rozprawa doktorska;
 - b) W skład komisji doktorskiej wchodzi także recenzenci, o których mowa poniżej;
 - c) W posiedzeniach Komisji doktorskiej musi uczestniczyć większość kwalifikowana 2/3 członków. W przypadku równej ilości głosów w głosowaniach Komisji doktorskiej o wyniku głosowania decyduje głos przewodniczącego;
 - d) Komisja doktorska przeprowadza egzamin ustny opisany w Rozdz. IV, pkt. 1. lit. g-l. w trybie eksternistycznym nadawania stopnia doktora;
 - e) Komisja doktorska przeprowadza obronę rozprawy doktorskiej.
 - f) Uchwały Komisji doktorskiej oraz protokół z obrony rozprawy doktorskiej podpisuje Przewodniczący Komisji doktorskiej.

Rozdział III

Wyznaczanie recenzentów

1. Rada Naukowa wyznacza 3 recenzentów rozprawy doktorskiej spośród osób niebędących pracownikami Instytutu Archeologii i Etnologii PAN oraz uczelni, instytutu PAN, instytutu badawczego albo instytutu międzynarodowego, których pracownikiem jest osoba ubiegająca się o stopień doktora.
2. Rada Naukowa może zmienić recenzenta na wniosek przewodniczącego Rady

Naukowej.

3. Recenzentem nie może być osoba, w stosunku do której zachodzą uzasadnione wątpliwości co do jej bezstronności.
4. Recenzję przedstawia się Radzie Naukowej w postaci papierowej wraz z jej kopią zapisaną na informatycznym nośniku danych w terminie dwóch miesięcy od dnia doręczenia pracy doktorskiej. W uzasadnionych przypadkach, na wniosek recenzenta, Dyrektor Instytutu Archeologii i Etnologii PAN może przedłużyć termin przedstawienia recenzji o miesiąc.
5. Recenzja zawiera szczegółowo uzasadnioną ocenę spełniania przez rozprawę doktorską warunków określonych w art. 187 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 (Dz. U. poz. 1668).
6. W przypadku, gdy rozprawę doktorską stanowi samodzielna i wyodrębniona część pracy zbiorowej, recenzja zawiera ocenę indywidualnego wkładu kandydata w powstanie tej pracy.
7. Recenzja może zawierać wnioski dotyczące uzupełnienia lub poprawy rozprawy doktorskiej, które Rada Naukowa przekazuje osobie ubiegająca się o stopień doktora, promotorom i promotorowi pomocniczemu. Uzupełnioną lub poprawioną rozprawę doktorską osoba ubiegająca się o stopień doktora przedkłada Radzie Naukowej, która kieruje ją do ponownej oceny przez tych samych recenzentów. Recenzenci przedstawiają radzie jednostki organizacyjnej przeprowadzającej przewód doktorski recenzję uzupełnionej lub poprawionej rozprawy doktorskiej w terminie miesiąca od dnia zlecenia sporządzenia tej recenzji.

Rozdział IV

Warunki dopuszczenia do obrony rozprawy doktorskiej

1. Do obrony rozprawy doktorskiej dopuszcza się osobę, która:
 - a) Posiada tytuł zawodowy magistra, magistra inżyniera albo równorzędny lub posiada dyplom, o którym mowa w art. 326 ust. 2 pkt 2 lub art. 327 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 (Dz.U. poz. 1668), dający prawo do ubiegania się o nadanie stopnia doktora w państwie, w którego systemie szkolnictwa wyższego działa uczelnia, która go wydała;
 - b) Uzyskała efekty uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK, przy czym efekty uczenia się w zakresie znajomości nowożytnego języka obcego są potwierdzone certyfikatem lub dyplomem ukończenia studiów, poświadczającymi znajomość tego języka na poziomie biegłości językowej co najmniej B2;
 - c) Osoba ubiegająca się o nadanie stopnia doktora w trybie eksternistycznym jest zobowiązana przedstawić zaświadczenie o uzyskaniu efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK oraz poświadczenie znajomości nowożytnego języka obcego na poziomie biegłości językowej co najmniej B2;
 - d) W celu weryfikacji spełnienia wymagania, o którym mowa powyżej tj. poświadczenia znajomości języka w przypadku osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora, która nie posiada odpowiedniego certyfikatu lub dyplomu ukończenia studiów, podmiot doktoryzujący musi przeprowadzić egzamin potwierdzający znajomość nowożytnego języka obcego na poziomie biegłości językowej B2;
 - e) W wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych najwyższą jakością osiągnięć naukowych, można dopuścić do obrony osobę niespełniającą wymagań określonych w ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 (Dz. U. poz. 1668), będącą absolwentem studiów pierwszego stopnia lub studentem, który ukończył trzeci rok jednolitych studiów magisterskich. W takim przypadku oceny osiągnięć naukowych dokonuje Rada Naukowa;

- f) Posiada w dorobku co najmniej jeden artykuł naukowy, w którym udział autorski osoby ubiegającej się o stopień doktora wynosi 50%, opublikowany w czasopiśmie naukowym lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowej, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 (Dz.U. poz. 1668) lub 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 (Dz.U. poz. 1668), albo rozdział w takiej monografii, w którym udział autorski osoby ubiegającej się o stopień doktora wynosi 50%. W przypadku monografii wieloautorskich wymagany wkład indywidualny osoby ubiegającej się o stopień doktora to 33%;
- g) W przypadku trybu eksternistycznego, jeśli osoba ubiegająca się o nadanie stopnia doktora w tym trybie nie przedstawi zaświadczenia o uzyskaniu efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK zdaje przed Komisją doktorską egzamin ustny, który umożliwi weryfikację efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji;
- h) Zakres egzaminu określa Rada Naukowa;
- i) Terminy egzaminu ustala przewodniczący Rady Naukowej w porozumieniu z Komisją doktorską;
- j) Egzamin oceniany jest w skali ocen 2-5 (2 najniższa [niedostateczny], 3 [dostateczny], 4 [dobry], 5 najwyższa [bardzo dobry]);
- k) Uzyska wynik pozytywny, co najmniej ocenę dostateczną z egzaminu, o którym mowa powyżej w pkt. j.
- l) W przypadku niezaliczenia egzaminu Rada Naukowa, na wniosek kandydata, może wyrazić zgodę na powtórne jego złożenie, nie wcześniej jednak niż po upływie trzech miesięcy od dnia przystąpienia do tego egzaminu po raz pierwszy i nie więcej niż raz;
- m) Uzyskała co najmniej 2 pozytywne recenzje rozprawy doktorskiej.
2. Rada Naukowa po zapoznaniu się z rozprawą doktorską, opiniami promotora/promotorów i promotora pomocniczego, jeśli dotyczy, recenzjami, wynikami egzaminu, jeśli dotyczy i dorobkiem osoby ubiegającej się o stopień doktora, podejmuje uchwałę w sprawie przyjęcia rozprawy doktorskiej i dopuszczenia do jej obrony.
 3. W przypadku nieprzegłosowania uchwały o dopuszczeniu do obrony rozprawy, Rada Naukowa głosuje uchwałę o nieprzyjęciu pracy i niedopuszczeniu do jej obrony, co jest tożsame z zamknięciem procedury nadania stopnia doktora.
 4. Instytut Archeologii i Etnologii PAN zamieszcza ogłoszenie o obronie pracy na swojej stronie internetowej.

Rozdział V

Przebieg obrony rozprawy doktorskiej

1. Obrona rozprawy doktorskiej ma charakter publiczny, z wyłączeniem rozprawy doktorskiej, o której mowa w art. 188 ust. 2 Ustawy.
2. Obrona rozprawy doktorskiej odbywa się na otwartym posiedzeniu Komisji doktorskiej. W posiedzeniu bierze udział co najmniej dwóch recenzentów. W posiedzeniu Komisji doktorskiej przeprowadzającej obronę rozprawy doktorskiej, mogą uczestniczyć również promotor lub promotorzy lub promotor pomocniczy, jednakże bez prawa głosu.
3. Podczas obrony osoba ubiegająca się o stopień doktora przedstawia główne

założenia i wyniki rozprawy doktorskiej, a następnie recenzenci przedstawiają swoje recenzje. W przypadku nieobecności recenzenta przewodniczący Komisji doktorskiej zarządza odczytanie jego recenzji.

4. Po przedstawieniu recenzji rozpoczyna się dyskusja, w której mogą zabierać głos wszyscy obecni na posiedzeniu. Dyskusję otwiera i zamyka przewodniczący Komisji doktorskiej.
5. Po zakończeniu obrony, na posiedzeniu niejawnym:
 - a) Komisja doktorska podejmuje uchwałę w sprawie przyjęcia obrony, z tym że uchwałę w sprawie odmowy przyjęcia obrony Komisja doktorska przedstawia Radzie Naukowej wraz z uzasadnieniem;
 - b) Komisja doktorska może wystąpić do Rady Naukowej z uzasadnionym wnioskiem o wyróżnienie rozprawy doktorskiej, w przypadku, gdy rozprawa doktorska stanowi szczególne osiągnięcie naukowe i przynajmniej jedna recenzja zawiera wniosek o jej wyróżnienie.
 - c) Rada Naukowa podejmuje uchwałę w sprawie nadania stopnia doktora lub uchwałę o nienadawaniu stopnia doktora, co jest tożsame z zakończeniem procedury nadania stopnia doktora.

Rozdział VI

Procedura nadania stopnia - warunki ogólne

1. Osoba ubiegająca się o nadanie stopnia doktora przez Radę Naukową Instytutu Archeologii i Etnologii PAN składa wniosek o wszczęcie procedury nadania stopnia doktora w określonej dziedzinie nauki i dyscyplinie adresowany do Przewodniczącego Rady Naukowej. Jeśli interdyscyplinarność pracy uniemożliwia podanie dyscypliny, należy wskazać wyłącznie dziedzinę nauki.
2. Do wniosku o wszczęcie procedury nadania stopnia doktora dołącza się w formie papierowej oraz w wersji elektronicznej na elektronicznym nośniku danych:
 - a) poświadczoną przez Instytut Archeologii i Etnologii PAN kopię dokumentu poświadczającego posiadanie tytułu zawodowego, o którym mowa w Art. 186 ust. 1 pkt 1 i Art. 186 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 (Dz. U. poz. 1668);
 - b) potwierdzenie przyjęcia pracy przez promotora/promotorów i promotora pomocniczego, jeśli dotyczy oraz pisemną opinię na temat pracy autorstwa promotora/promotorów oraz promotora pomocniczego, jeśli dotyczy;
 - c) w przypadku, gdy rozprawę doktorską stanowi samodzielna i wyodrębniona część pracy zbiorowej, oświadczenia wszystkich jej współautorów określające indywidualny wkład każdego z nich w jej powstanie. Jeżeli praca zbiorowa ma więcej niż pięciu współautorów, kandydat przedkłada oświadczenie określające jego indywidualny wkład w powstanie tej pracy oraz oświadczenia co najmniej czterech pozostałych współautorów. Kandydat jest zwolniony z obowiązku przedłożenia oświadczenia w przypadku śmierci współautora, uznania go za zmarłego albo jego trwałego uszczerbku na zdrowiu uniemożliwiającego uzyskanie wymaganego oświadczenia;
 - d) wykaz prac naukowych, o których mowa w Art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 (Dz.U. poz. 1668) oraz oświadczenie pozostałych autorów o ich wkładzie autorskim w przypadku przedstawienia monografii wieloautorskiej;
 - e) informację o przebiegu przewodu doktorskiego, jeżeli kandydat ubiegał się uprzednio o nadanie stopnia doktora;
 - f) pięć oprawionych i wydrukowanych wersji pracy doktorskiej oraz wersję

- elektroniczną rozprawy doktorskiej tożsamą z wydrukowaną;
- g) streszczenie rozprawy doktorskiej w języku angielskim (w przypadku rozprawy pisanej w języku angielskim, streszczenie w języku polskim);
 - h) zaświadczenie o uzyskaniu efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK (por. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, D. U., poz. 2218 z dnia 28 listopada 2018 r.) oraz poświadczenie znajomości nowożytnego języka obcego na poziomie biegłości językowej co najmniej B2 lub zaświadczenie o ukończeniu Szkoły Doktorskiej; w przypadku braku takowych Instytut przeprowadza opisane wyżej egzaminy;
 - i) oświadczenie o samodzielnym przygotowaniu i napisaniu pracy doktorskiej oraz jej wyłącznym autorstwie;
 - j) oświadczenie o tożsamości wersji drukowanej pracy z wersją elektroniczną;
 - k) oświadczenie o zgodzie na przetwarzanie danych osobowych do przeprowadzenia procedury nadania stopnia doktora przez Instytut Archeologii i Etnologii PAN;
 - l) w przypadku trybu eksternistycznego umowę o finansowaniu postępowania doktorskiego.
3. Osoba ubiegająca się o stopień doktora może złożyć wniosek o wyrażenie zgody na przedstawienie rozprawy doktorskiej w innym języku niż język polski.
 4. Instytut Archeologii i Etnologii PAN nie później niż 30 dni przed wyznaczonym dniem obrony rozprawy doktorskiej, udostępnia w BIP na swojej stronie podmiotowej rozprawę doktorską wraz z jej streszczeniem oraz recenzje.
 5. Dokumenty, o których mowa w pkt 4, niezwłocznie po ich udostępnieniu zamieszcza się w systemie, o którym mowa w art. 342 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 (Dz.U. poz. 1668).
 6. Koordynator Szkoły Doktorskiej sprawdza przed obroną rozprawę doktorską z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego, o którym mowa w art. 351 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 (Dz. U. poz. 1668).
 7. W przypadku trybu eksternistycznego koszty procedury nadania stopnia doktora obejmują: wynagrodzenie promotora/promotorów i promotora pomocniczego, recenzentów, koszty delegacji na posiedzenia Komisji doktorskiej oraz ryczałt na koszty obsługi w wysokości 10% wymienionych wyżej kosztów postępowania.
 8. Zwolnienie z opłacenia kosztów procedury nadania stopnia doktora jest możliwe tylko dla pracowników IAE PAN. Decyzję o zwolnieniu z kosztów przeprowadzenia procedury nadania stopnia doktora podejmuje Dyrektor IAE PAN na wniosek osoby ubiegającej się o stopień doktora w trybie eksternistycznym.
 9. W kwestiach odwołania od decyzji o odmowie nadania stopnia doktora obowiązują zasady ujęte w art. 193 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 (Dz. U. poz. 1668).
 10. Sekretariat Instytutu Archeologii i Etnologii sporządza, według wzoru stanowiącego Załącznik do niniejszego trybu, dyplom doktorski oraz jego odpisy zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 181 Ustawy.
 11. W sprawach nieuregulowanych niniejszym trybem zastosowanie mają ogólne przepisy prawa.
 12. Niniejszy tryb wchodzi w życie od dnia ogłoszenia, z wyłączeniem: rozdz. I pkt.1, rozdz. IV pkt. 1 lit. d oraz rozdz. V pkt. 1, które wchodzi w życie z dniem 1 października 2023 r.